

Nekonečná korupce a krádeže politiků a úředníků: Další IT zakázka bez soutěže! Stát má zaplatit 287 milionů, jen aby zjistil, jaký má majetek!

- CZ24 News | 31. ledna 2020

ČESKO: Po kritizované zakázce na elektronické dálniční známky se objevuje další stamilionový IT tendr, který státní úřad zadal bez soutěže.

Zjednodušeně jde o strategický systém, díky němuž stát ví, kolik má budov či pozemků. Zároveň je propojený s účetnictvím nebo katastrem nemovitostí. Neboli bez tohoto systému by mohl nastat v evidenci státních nemovitostí chaos.

Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových (ÚZSVM) svěřil na sklonku roku tuhle práci bez otevřené soutěže společnosti IBM - za 287 milionů bez DPH.

A jak už Seznam Zprávy loni popsaly, stát neměl ani jinou možnost: IBM totiž tento systém provozovala už od roku 2004 a na konci toho loňského končila smlouva. A protože majetkový úřad nestihl vybrat nového dodavatele, nezbylo mu než narychlo uzavřít smlouvu s IBM.

Protože pro stát je tento systém životně důležitý.

IBM držela trumfy

Že první smlouva s IBM končí a je potřeba vysoutěžit nového dodavatele, se řešilo nejméně od roku 2015.

Majetkový úřad vedený ředitelkou Kateřinou Arajmu si pořídil například podrobnou analýzu od renomované poradenské společnosti, jak by měl nový systém vypadat a jak ho koupit co nejefektivněji.

Za ten od IBM totiž stát zaplatil během let provozu zhruba 2,2 miliardy a odborníci mluvili o tom, že jde o klasické „uzamknutí“ úřadu. Tedy situaci, kdy je úřad závislý na jednom dodavateli a nemůže podmínky spolupráce na dlouhé roky změnit.

IBM totiž vlastní všechna práva a zdrojové kódy.

Loni v létě sice majetkový úřad vypsal otevřenou soutěž, ale byl v časovém presu, jestli se do prosincového skončení smlouvy podaří nového dodavatele vybrat. Nepovedlo se - jedna z firem podala proti podmínkám tendru stížnost k Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS).

Takže nezbylo, než bez výběrového řízení dál spolupracovat s IBM.

Že měla společnost IBM všechny trumfy v ruce, potvrzuje i Michal Bláha z projektu Hlídač státu, který se IT zakázkám dlouhodobě věnuje.

„Čím déle se soutěž táhla, tím jasnější bylo, že úřad musí s IBM uzavřít další smlouvu. Jiná firma by to ani dělat nemohla,“ potvrdil Michal Bláha, který mimochodem veřejně upozornil i na nafouknutou cenu tendru na elektronické dálniční známky. Ta byla, jak známo, zrušena a stála místo ministra dopravy Vladimíra Kremlíka.

Proč majetkový úřad v případě svého strategického systému neřešil otevřenou soutěž dřív, ale až v polovině loňského roku?

Vedení úřadu tvrdí, že udělalo vše, co mohlo. A že větší díl zodpovědnosti leží na Centru sdílených služeb, což je státní podnik, který, zjednodušeně řečeno, ostatním veřejným institucím zajišťuje provoz jejich IT infrastruktury.

Jeho vedení se ale také už dříve vyjádřilo, že pro zdar otevřené soutěže udělalo maximum.

Úspěšná taktika. Ale tajná

Každopádně nová smlouva s IBM je od 1. ledna uzavřena na dalších 30 měsíců.

Majetkový úřad počítá s tím, že mezitím doběhne otevřená soutěž, napadená u ÚOHS. Úřad v ní sice vybral vítěze, ale kvůli běžící stížnosti s ním nemůže uzavřít smlouvu.

Ve smlouvě s IBM je proto možnost rozvázat spolupráci dřív než za 30 měsíců.

Jak majetkový úřad došel k ceně 287 milionů?

Začal prý jednat s firmami z otevřené soutěže, za kolik by byly schopné systém nabídnout za 30 měsíců dočasného provozu. A vítězně z tohoto jednání vyšel právě dosavadní dodavatel IBM. Podle mluvčího úřadu Radka Ležatky to byla „mimořádně úspěšná taktika“.

Majetkový úřad ale zároveň nechce zveřejnit jména firem, s nimiž takto jednal. Ani na jaké částky zněly ostatní nabídky. Uvádí, že to nemůže udělat, protože otevřené výběrové řízení (to, které dosud řeší ÚOHS) není stále uzavřené.

„Informace bude možné poskytnout po skončení těchto procesů,“ dodal mluvčí úřadu Ležatka.

Na druhou stranu ale není jasné, jak by mohla nějaká jiná firma než IBM takhle narychlo systém převzít a provozovat. Právě proto, že IBM celý systém patří. Kdyby firma s vypršením smlouvy 1. ledna letošního roku systém vypnula, stát by nemohl dělat vůbec nic.

Podle majetkového úřadu se novou smlouvou s IBM vyřešilo nejen to, kdo bude systém provozovat do vyhlášení vítěze otevřené soutěže. Ale stát prý také ušetří: dosud platil firmě IBM 199 milionů ročně, podle dočasné smlouvy částka vychází na 133 milionů.

Seznam Zprávy už loni informovaly, že během vyjednávání, jak zajistit provoz po Novém roce, se IBM snažila majetkový úřad přesvědčit, aby firmu dál nechal na tomto systému vydělávat. Argument byl, že nový dodavatel by si musel povinně najímat IBM k některým činnostem.

Vedení státního majetkového úřadu to odmítlo. Přesto se IBM, byť dočasně, podařilo zakázku udržet.

Mluvčí české pobočky IBM Vladislav Doktor tehdy pouze vzkázal, že firma si plní všechny povinnosti podle smlouvy. A co bude po jejím doběhnutí, si prý musí úřad vyřešit sám.